

Manifest Institucional

Dilluns, 12 de febrer de 2024

Manifest institucional del Consell Comarcal del Baix Empordà #BaixEmpordàSomPagesos

En les **darreres dècades l'espai dedicat a l'agricultura al Baix Empordà ha experimentat un descens**. S'han perdut més de mil hectàrees de conreu entre secà i regadiu, fins a arribar a les vint-i-dues mil. Alhora, l'àrea ocupada per boscos s'ha doblat en els últims vint anys i ha passat de catorze a trenta mil hectàrees. Aquesta expansió forestal ha intensificat significativament el perill d'incendis a la zona i ha incrementat la superpoblació d'espècies cinegètiques i invasores.

El context agrícola es veu agreujat pel **dèficit hídric a la comarca**, situació que s'accentua durant els períodes de sequera, especialment durant els mesos d'estiu quan les precipitacions són mínimes i la demanda d'aigua és molt elevada. Això comporta la necessitat d'implementar sistemes de regadiu o, en el seu defecte, afrontar repercussions significatives en la producció agrícola.

A més, la situació actual **força que els conreus de regadiu hagin de ser de secà**. Es dona la paradoxa que qui ha comprat camps o els ha llogat a preu de regadiu, i n'ha assumit gairebé el doble de cost que els de secà, per culpa de la sequera ara es veu obligat a fer secà, fet que impossibilita que pugui sufragar-ne les despeses.

Alhora, **els baixos preus de les collites agràries i l'augment dels costos de producció** dificulten les inversions necessàries per comprar i reparar maquinària imprescindible per conrear les finques, actualització i tecnificació, GPS i noves tecnologies, programes informàtics, adaptar els sistemes de reg a aspersió o degoteig, adaptar els conreus i les varietats a la nova situació climàtica, etc.

S'han perdut prop d'un centenar d'explotacions agrícoles i especialment ramaderes, que estan en clar retrocés per l'escassa rendibilitat també dels preus. Actualment, les explotacions cada vegada són de mitjana de major dimensió i més tecnificades i professionalitzades, fet que ha accelerat el tancament de les petites.

Els ramaders de les comarques gironines han tornat a **patir una caiguda del 15 % del preu que reben per la llet de vaca** en menys de mig any. D'altres, com l'**oví i el cabrum, que solen fer ús de zones ermes, han anat en clar retrocés** i han influït negativament en el territori degut a la manca de pastura de marges i la neteja de sotabosc.

Finalment, en l'àmbit de la pesca, malgrat l'increment de la demanda per part dels consumidors de peix fresc i local, com també passa en l'agricultura i la ramaderia, la feina comporta una dedicació constant i **dificulta el relleu generacional entre les persones joves**. A més, l'increment global de la temperatura terrestre comença a generar conseqüències en l'ecosistema marí.

En aquest moment clau per al nostre sector primari, **el Consell Comarcal del Baix Empordà vol expressar el seu ferm suport i solidaritat a la pagesia, ramaderia i pesca de la nostra comarca.** Som conscients de les dificultats que afronta el sector: des de la lluita per obtenir preus justos per als productes fins a les adversitats provocades per la sequera i el canvi climàtic, passant per la burocràcia excessiva i els desafiaments que suposen les importacions massives i l'incompliment de la llei de la cadena alimentària.

Entenem que les mobilitzacions iniciades el passat 6 de febrer són un clam per a la **visibilització de les problemàtiques que afecten el dia a dia dels nostres agricultores i agricultors, ramaderes i ramaders, pescadores i pescadors**, i una crida a l'acció per part de totes les instàncies implicades.

Des del Consell Comarcal, a través de la Xarxa Arrelem, ens comprometem a treballar per defensar els interessos del sector primari. Estem decidides i decidits a impulsar iniciatives alineades amb:

- 1. Garantir preus justos i sostenibles per als productes del nostre territori.** La comarca del Baix Empordà, amb una varietat de productes agrícoles i una forta tradició de conreus de secà i de regadiu, requereix d'un marc de preus que no només cobreixi els costos de producció, sinó que també reconegui la qualitat dels productes i la feina de la nostra pagesia, ramaderia i pesca.
- 2. Protegir la producció local de les conseqüències negatives de les importacions massives.** Les importacions de productes provinents de fora de la Unió Europea, als quals no se'ls apliquen els mateixos controls ni requisits ambientals exigits als nostres productes locals, poden provocar una competència deslleial tant en qualitat com en preu. Aquesta situació pot saturar el mercat i desplaçar els productes locals, i afectar negativament la producció i el consum intern. Per afrontar aquest desafiament, s'han de fomentar polítiques que posin en valor els productors locals tot promovent els beneficis de consumir productes de proximitat, frescos i de temporada.
- 3. Facilitar el compliment efectiu de la llei de la cadena alimentària.** Cal implementar mecanismes per garantir que tots els graons de la cadena alimentària respectin la legislació vigent. Això pot incloure l'assistència i l'assessorament per als productors, la formació en drets i obligacions.
- 4. Simplificar la burocràcia per a l'agricultura, ramaderia i pesca.** Les explotacions agràries, ramaderes i pesqueres sovint es veuen ofegades per un excés de paperassa que, en la majoria dels casos, passa per haver de contractar serveis externs per a la seva presentació, fet que suposa sumar més despeses a l'explotació. El repte és simplificar les gestions i tràmits, apropar i facilitar els serveis a partir de la implementació de la digitalització i l'administració electrònica així com el suport en la gestió de subvencions i permisos.

A més, la bretxa digital que presenta el sector es caracteritza per tres principals desigualtats: l'obstacle econòmic que impedeix adquirir tecnologia, la falta de formació per utilitzar-la eficaçment i les limitacions de cobertura que

afecten el seu funcionament, tot evidenciant els reptes en l'accés i ús de les tecnologies de la informació.

5. **Adreçar de manera efectiva els reptes plantejats pel canvi climàtic i la sequera.** El Baix Empordà és una zona particularment sensible als efectes del canvi climàtic. Es requereixen accions que incloguin estratègies d'adaptació com l'ús d'espècies resistents a la sequera, tècniques d'agricultura regenerativa, sistemes d'irrigació eficients i suport a la investigació en tecnologies verdes.
6. **Fomentar el relleu generacional en les nostres explotacions agràries, ramaderes i pesqueres.** Per assegurar el futur de les explotacions agràries, ramaderes i pesqueres, és vital atraure i formar nous talents, oferir formació especialitzada per als joves, suport a la transferència d'explotacions a generacions més joves, així com crear plataformes de mentoratge on els professionals experimentats puguin compartir els seus coneixements. Una de les claus per garantir la continuïtat i el desenvolupament del sector agrícola és assegurar-ne la rendibilitat. Quan una explotació agrícola és rendible, incentiva que les noves generacions, els fills dels agricultors, optin per continuar amb l'ofici familiar.
7. **Evitar els danys que provoca la fauna cinegètica i protegida als conreus.**
8. **Potenciar la recuperació del cultiu de la vinya i l'olivera, en clar retrocés des de fa dècades,** sobretot en zones boscoses de difícil accés on és difícil recuperar pastures que han anat guanyant terreny a les centenàries feixes de pedra seca que actuen com a tallafocs naturals.

Amb aquest manifest vetllem també per preservar el paisatge empordanès que tant ens caracteritza, són les persones que conreen les terres qui les modelen i cuiden.

